

Bryssel den 19 februari 2019
(OR. en)

6573/1/19
REV 1

AG 6
INST 45
PE 49
DATAPROTECT 54
JAI 154
CYBER 48
FREMP 25
RELEX 147
JAIEX 17
HYBRID 5
CULT 31
EDUC 73

LÄGESRAPPORT

---

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Ärende: Slutsatser från rådet och medlemsstaterna om säkerställande av fria och rättvisa val till Europaparlamentet
– Lägesrapport

För delegationerna bifogas den slutversion av ovannämnda slutsatser som antogs av rådet den 19 februari 2019.

**Slutsatser från rådet och medlemsstaterna om säkerställande av fria och rättvisa val till
Europaparlamentet**

RÅDET OCH MEDLEMSSTATERNA, INOM DERAS RESPEKTIVE
BEHÖRIGHETSOMRÅDEN¹,

I. En värdenas union: att skydda våra demokratier i den digitala tidsåldern

1. SOM BETONAR att unionen ska bygga på värdena respekt för demokratin, rättsstaten och de grundläggande rättigheterna; i fördragen framhålls medborgarnas centrala roll i den europeiska demokratin; de europeiska medborgarna är direkt representerade på EU-nivå och väljs till Europaparlamentet genom fria och hemliga val,
2. SOM ERINRAR OM hur viktigt det är att medborgarnas deltagande i EU:s demokratiska liv ytterligare ökas och förbättras, såsom anges i rådets slutsatser om rapporten om EU-medborgarskapet 2017²,
3. SOM UNDERSTRYKER att fria, pålitliga och pluralistiska medier ligger till grund för verklig, sund demokrati; likaså kan ett öppet, säkert och tillgängligt internet och öppna, säkra och tillgängliga onlineplattformar underlätta en deltagande, transparent och verklig demokrati,
4. SOM UNDERSTRYKER att hot mot våra valprocesser kan ta många olika former, såsom hybridhot, cyberhot och desinformation och därför behöver vi en holistisk, övergripande strategi och beslutsamma åtgärder för att bemöta sådana antagonistiska och omstörtande hot,
5. SOM UNDERSTRYKER behovet av att hantera cybersäkerheten med hjälp av en sammanhållen strategi på nationell, europeisk och global nivå³ och behovet av att öka valprocessernas resiliens i EU och göra deltagarna i den demokratiska debatten bättre rustade att stå emot cyberhot, samtidigt som vi tar hänsyn till att anordnandet av och den rättsliga ramen för nationella val helt och hållet ligger inom medlemsstaternas behörighetsområde och att valförfarandet för val till Europaparlamentet, i enlighet med artikel 8 i valakten⁴, om inte annat följer av bestämmelserna i den akten, i varje medlemsstat ska genomföras enligt de nationella bestämmelserna,

---

¹ Med särskilt beaktande av de principer som fastställs i artiklarna 3.6, 4 och 5 i EU-fördraget.

² Antogs av rådet vid dess 3533:e möte den 11 maj 2017, dok. 9080/17.

³ Rådets slutsatser om det gemensamma meddelandet till Europaparlamentet och rådet: Resiliens, avskräckning och försvar: stärkt cybersäkerhet i EU, dok. 14435/17.

⁴ Akten om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet (EGT L 278, 8.10.1976, s. 5).

6. SOM INSER att desinformationens utbredning innebär nya utmaningar som har en djupgående inverkan på den demokratiska processen; medlemsstaterna och EU:s institutioner, organ och byråer måste hantera dessa utmaningar på ett samordnat sätt och i samarbete med internationella partner, när så är lämpligt,
7. SOM ERINRAR OM att de politiska partierna på europeisk nivå bidrar till att skapa ett europeiskt politiskt medvetande och till att uttrycka unionsmedborgarnas politiska vilja, i enlighet vad som anges i fördraget om Europeiska unionen och stadgan om de grundläggande rättigheterna,
8. SOM BETONAR att rätten till föreningsfrihet på alla nivåer, bland annat på det politiska och medborgerliga området, och till yttrandefrihet, som innefattar åsiktsfrihet samt frihet att ta emot och sprida uppgifter och tankar utan offentlig myndighets inblandning och oberoende av territoriella gränser, är grundläggande rättigheter för alla unionsmedborgare,
9. SOM ERINRAR OM hur viktigt det är att garantera medborgarna en öppen offentlig sfär och att säkerställa likvärdiga förutsättningar för politiska kampanjer och valprocesser som medborgarna kan ha förtroende för,
10. SOM VÄLKOMNAR de åtgärder och rekommendationer som kommissionen lade fram den 12 september 2018 i sitt valpaket och de åtgärder som anges i åtgärdsplanen mot desinformation (nedan kallad *åtgärdsplanen*) för att garantera fria och rättvisa val till Europaparlamentet,
11. SOM VÄLKOMNAR den preliminära överenskommelsen om lagstiftningsförslaget för att komma till rätta med situationer där europeiska politiska partier eller associerade stiftelser drar nytta av överträdelse av dataskyddsregler i syfte att uppsåtligt påverka eller försöka påverka resultatet av val till Europaparlamentet och noterar att lagstiftningsförslaget snabbt behöver antas,

II. Att utveckla en europeisk respons för att säkerställa fria och rättvisa val till Europaparlamentet – en uppmaning till ökade synergieffekter

12. SOM UNDERSTRYKER att hela EU måste samarbeta och att det behövs en övergripande strategi för att det ska gå att säkerställa säkerheten i och legitimiteten för 2019 års val till Europaparlamentet – både när det gäller allmänhetens förtroende och de rättsliga förfarandena –, att valperioder har visat sig vara särskilt strategiska och känsliga för kringgåenden online av konventionella skyddsåtgärder och att eventuella hot, bland annat cyberangrepp, desinformation och annan omstörtande eller skadlig verksamhet, måste avspeglas i riskhanteringen i samband med valet,
13. SOM BETONAR att det snabbt behövs åtgärder som skyddar unionen och medlemsstaterna samt deras organ och politik mot riktade desinformationskampanjer som troligen kommer att tillta inför 2019 års val till Europaparlamentet,
14. SOM INSER att källorna till och fenomenet desinformation kan urskiljas inom och utanför unionen och härrör från en rad olika statliga och icke-statliga aktörer; insatser bör i detta sammanhang riktas mot illvilligt inställda aktörer, särskilt ryska källor som, i enlighet med åtgärdsplanen, allt oftare använder desinformation för att påverka samhällsdebatten; hotanalyser och underrättelseutvärderingar ska tjäna som vägledning för åtgärderna mot desinformation,
15. SOM FRAMHÄVER hur viktigt det är att upprätta och stödja nationella nätverk för valsamarbete, så att hot mot valet till Europaparlamentet snabbt kan upptäckas och informationen snabbt, effektivt och säkert, och med fullständig respekt för dataskyddskraven, kan delas mellan valmyndigheterna och de myndigheter som ansvarar för anslutande områden,
16. SOM VÄLKOMNAR kommissionens initiativ för att stödja medlemsstaternas insatser genom att inrätta ett europeiskt nätverk för valsamarbete, vars första möte hölls den 21 januari 2019, som fungerar som ett forum för utbyte av information och praxis mellan medlemsstaternas myndigheter, särskilt inför 2019 års val till Europaparlamentet,
17. ANMODAR kommissionen att regelbundet sammankalla det europeiska nätverket för valsamarbete, särskilt för att på ett övergripande sätt motverka desinformationskampanjer och annan inblandning i det kommande valet till Europaparlamentet, skapa synergieffekter och dela god nationell praxis, bland annat genom att gemensamt identifiera hot och brister,

18. UPPMANAR kommissionen och den höga representanten att i god tid realisera sin avsikt att inrätta ett system för tidig varning i enlighet med åtgärdsplanen; inför 2019 års val till Europaparlamentet kommer detta att underlätta utbytet av relevant information mellan medlemsstaterna genom de nationella kontaktpunkterna för systemet för tidig varning; dessa nationella kontaktpunkter bör samarbeta nära med de nationella valnätverken på lämplig nivå om desinformation rör val; resultatet av arbetet i systemet för tidig varning bör dessutom delas med det europeiska nätverket för valsamarbete,
19. ANMODAR kommissionen att i sin rapport om 2019 års val till Europaparlamentet och på grundval av bidrag från medlemsstaterna och andra relevanta aktörer särskilt uppmärksamma beredskapen och motståndskraften mot inblandning i val,
20. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att ytterligare förbättra sin strategiska kommunikation om europeiska värderingar och europeisk politik i syfte att befästa EU-medborgarnas förtroende för unionen och dess institutioner och engagera dem i den demokratiska processen,

III. Att stärka medborgarnas motståndskraft och kritiska tänkande

21. SOM UNDERSTRYKER att professionella medier, i ett läge med fragmenterade medielandskap och hot mot nationell säkerhet, fyller en central funktion när det gäller insamling, granskning, produktion och spridning av information och således är oundgängliga för den offentliga debatten; i detta sammanhang har visselblåsare en viktig roll när det gäller att hjälpa journalister och den oberoende pressen att utföra sitt arbete; oberoende public service-medier spelar dessutom alltså en avgörande roll för att värna demokratin, pluralismen, den sociala sammanhållningen och den kulturella och språkliga mångfalden; dessutom tillhandahåller många privata medieaktörer innehåll som är av allmänt intresse⁵,
22. SOM UNDERSTRYKER betydelsen av en högkvalitativ allmän utbildning i hela unionen och särskilt betydelsen av digital kompetens och mediekunnighet; detta kan hjälpa medborgarna att utvärdera informationsflödena från onlinemedier, sociala nätverk och liknande källor och bilda sig en egen uppfattning, i synnerhet i deras roll som väljare; i detta sammanhang framhålls relevansen av mediekunnighetsveckan den 18–22 mars 2019,

---

⁵ Rådets slutsatser om en stärkt ställning för europeiskt innehåll i den digitala ekonomin (dok. 14986/18).

23. UPPMANAR kommissionen och ansvariga myndigheter i medlemsstaterna att stärka det europeiska mediala ekosystemet för att slå vakt om en hållbar produktion och synlighet för oberoende och professionell journalistik, som ett sätt att stärka medborgarnas ställning, skydda demokratin och effektivt motverka spridningen av desinformation⁶,
24. ANMODAR kommissionen och medlemsstaterna att främja och stödja medborgarnas mediekunnighet och digitala kompetens i syfte att vidareutveckla ett kritiskt förhållningssätt gentemot medieinnehåll som sprids eller uppmärksammas⁷; detta kan innebära riktlinjer till medborgarna om upptäckt och undvikande av desinformation, riktade kampanjer för att öka medvetenheten om desinformationens skadeverkningar, stöd för gränsöverskridande utbyte av bästa praxis mellan mediekunnighetsfolk samt utveckling av praktiska verktyg för främjande av mediekunnighet för allmänheten⁸,
25. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att i samarbete med aktörer från den privata och offentliga sektorn, inbegripet media, onlineplattformar och leverantörer av informationsteknik och det civila samhället, främja informationsverksamhet som syftar till att värna integriteten i valprocessen,
26. UPPMANAR kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna att stödja alla behöriga strukturer i deras arbete med att upptäcka, analysera och avslöja desinformation som är riktad mot valet till Europaparlamentet, ANMODAR mot bakgrund av detta kommissionen att samarbeta med medlemsstaternas myndigheter i linje med åtgärdsplanen för att underlätta inrättandet av ett nätverk av tvärvetenskapliga oberoende faktagranskare och akademiska forskare som ska upptäcka och avslöja desinformation i olika sociala nätverk och digitala medier,

---

⁶ Rådets slutsatser om en stärkt ställning för europeiskt innehåll i den digitala ekonomin (dok. 14986/18).

⁷ Inbegripet i enlighet med vad som anges i rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande.

⁸ Rådets slutsatser om en stärkt ställning för europeiskt innehåll i den digitala ekonomin (dok. 14986/18); rådets slutsatser av den 30 maj 2016 om uppbyggande av mediekompetens och kritiskt tänkande genom utbildning.

IV. Skydda våra uppgifter och system: säkerställa tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen och öka cybersäkerheten inför valet till Europaparlamentet

27. SOM ERINRAR OM skyldigheten att respektera EU:s regler om dataskydd även när personuppgifter behandlas i samband med val och om dataskyddsmyndigheternas särskilda befogenheter att övervaka och verkställa dessa regler, och som välkomnar Europeiska dataskyddsstyrelsens riktlinjer och den vägledning som kommissionen ger för att bidra till att alla berörda aktörer ska rätta sig efter dessa,
28. SOM ÄR MEDVETNA OM att nationella valmyndigheter, inbegripet dataskyddsmyndigheter, behöver ha lämpliga resurser, däribland teknisk utrustning och utbildad personal, för att kunna stå emot cyberincidenter och cyberangrepp och se till att gällande lagstiftning följs,
29. SOM UNDERSTRYKER, med beaktande av den preliminära överenskommelse som avses i punkt 11, vikten av att nationella dataskyddsmyndigheter, i överensstämmelse med unionsrätten och nationell rätt, omedelbart och föregripande meddelar myndigheten för europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser sina beslut rörande fysiska eller juridiska personer som har överträtt reglerna för personuppgiftsskydd, när det framgår av dessa beslut, eller om det annars finns rimliga skäl att anta att överträdelsen är kopplad till politisk verksamhet som bedrivs av ett europeiskt politiskt parti eller en europeisk politisk stiftelse i syfte att påverka valet till Europaparlamentet – med beaktande av att myndigheten i detta hänseende endast får agera om den informeras om att en behörig nationell dataskyddsmyndighet har beslutat att en sådan överträdelse föreligger,
30. UPPMANAR medlemsstaterna att bedöma cyberhot mot bakgrund av valet, överväga lämpliga åtgärder för att komma till rätta med dem samt vidta nödvändiga åtgärder för att bevara sina valsystem och sin infrastrukturens integritet, t.ex. genom att testa dessa före valet till Europaparlamentet; i detta hänseende kan en skrivbordsövning på EU-nivå vara ett relevant test; medlemsstaterna kan beakta kompendiet om cybersäkerhet kring teknik som används vid val, som utarbetats av den samarbetsgrupp för nät- och informationssäkerhet som inrättats i enlighet med direktiv (EU) 2016/1148,

V. Uppmuntra till större insyn, ansvarstagande och integritet på nätet

31. SOM INSER att det finns ett behov av att, i enlighet med tillämpliga regler, främja och underlätta insynen i fråga om betalda politiska annonser och budskap på nätet, bland annat i fråga om reklamsyftet, det sätt på vilket de riktas till medborgarna och hur de finansieras,
32. SOM FRAMHÄVER behovet av ett fortsatt samarbete med sociala medieplattformar med sikte på en bedömning av huruvida frivilliga självreglerande mekanismer är adekvata och tillräckliga för att skydda medborgarnas grundläggande rättigheter och på ett effektivt sätt möta den utmaning som desinformation på nätet innebär,
33. UPPMANAR medlemsstaterna och onlineplattformarna att intensifiera sina insatser för att främja insyn i valrelaterad verksamhet på nätet och välkomnar de framsteg som gjorts med att genomföra uppförandekoden, UPPMANAR onlineplattformarna att investera de resurser som krävs för att kunna hantera valrelaterad verksamhet på nätet på ett ansvarsfullt, ansvarstagande och konsekvent sätt, bland annat genom att säkerställa insyn och ansvarsskyldighet med avseende på databehandling och dataanalys för politiska ändamål, identifiera och ta bort botten som används för att manipulera information, undanröja algoritmiska biaser som främjar desinformation och snedvrider den offentliga debatten, avlägsna olagligt innehåll online och ge tillgång till data för forskning som syftar till att identifiera relevanta sårbarheter och samtidigt säkerställa mediefrihet och att ingen reklam tas bort på grund av politiska överväganden, i fullständig överensstämmelse med dataskyddsreglerna,
34. ANMODAR kommissionen att, i samarbete med den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster och andra relevanta aktörer, fortsätta att systematiskt övervaka genomförandet av uppförandekoden om desinformation och regelbundet informera rådet och medlemsstaterna om vad den kommer fram till, särskilt inför 2019 års val till Europaparlamentet⁹,

---

⁹ Rådets slutsatser om en starkt ställning för europeiskt innehåll i den digitala ekonomin (dok. 14986/18).

VI. Motverka hybridhot och stärka det externa samarbetet kring valfrågor

35. SOM INSER att kommunikation och information till allmänheten kan mildra skadeverkningarna av desinformation, hybridhot och skadlig it-verksamhet och kan ha en avskräckande effekt på potentiella gärningsmän,
  36. SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av att fullt ut utveckla de åtgärder som anges i ramen för en gemensam diplomatisk respons från EU mot skadlig it-verksamhet för att, när så är nödvändigt, kunna förebygga, avskräcka från och reagera på skadlig it-verksamhet på strategisk nivå,
  37. SOM ÄR MEDVETNA OM att det behövs en dialog mellan relevanta internationella experter för utbyte av bästa praxis med avseende på resilienta valsystem,
  38. UPPMANAR kommissionen och den höga representanten att, som komplement till befintliga samarbetsmekanismer, utforska möjligheterna till mer långtgående samarbete med relevanta internationella aktörer, såsom G7 och Nato, där så är lämpligt och med fullständig respekt för EU:s institutionella ramar.
-